

Skövde kommun

Rektorn vid Eriksdalskolan

Beslut för grundskola

efter tillsyn av Eriksdalskolan
i Skövde kommun

Tillsyn i Eriksdalskolan

Skolinspektionen genomför tillsyn i Skövde kommun under hösten 2012. Vid tillsynen besöker Skolinspektionen samtliga skolenheter i kommunen.

Eriksdalskolan besöktes av Skolinspektionen den 25 september 2012.

Fakta om skolan

Eriksdalskolan ligger i stadsdelen Östermalm i centrala Skövde. Skolan omfattar förskoleklass och årskurserna 1–9. Antalet elever är 386. Under de senaste två åren har skolan genomgått en omfattande renovering. Eriksdalskolan är en skolenhet men det pedagogiska arbetet leds av två rektorer. Rektorerna har delat upp skolans verksamheter så att den ene ansvarar för förskoleklass och årskurserna 1–6 och den andre för årskurserna 7–9 samt fritidshemsverksamheten. Den förstnämnde rektorn påbörjade sin tjänst på Eriksdalskolan i augusti 2012.

Skolans personal är indelad i arbetslagen förskoleklass och årskurserna 1-3, 4-6, 7, 8, 9, fritids och Resursteamet (med specialpedagoger, resurslärare, socialpsykolog och fritidspedagog). I varje arbetslag finns en arbetslagssamordnare som deltar i samordningsmöten varje vecka. Samordnarnas uppgift är bland annat att vara en informationskanal in till rektor och en informationskanal ut från rektor till arbetslagen. Arbetslagen har gemensamt arbetsrum och träffas varje vecka. Dessutom har skolan arbetsplatsträffar, gemensamma konferenser F–9, ansvarsgrupper och ämneskonferenser.

Varje klass är en årskurs och består av 22–64 elever i varje. Eleverna delas in i mindre grupper utifrån ämnets karaktär och elevernas behov. Vid skolan finns även "Lilla gruppen" som är en särskild undervisningsgrupp. Eleverna som är placerade i denna grupp kommer i huvudsak från andra skolor i Skövde kommun. Eleverna skrivs in i Eriksdalskolan vilket innebär att eleven formellt byter skola och rektor. Rektorn med ansvar för årskurserna 1-6 är också ansvarig för denna grupp.

Enligt skolans sammanställning av måluppfyllelsen år 2012 i årskurs 3 framkommer att 79 procent av eleverna uppnådde de nationella målen för svenska och 76 procent i matematik. För årskurs 6 nådde samtliga elever målen i bild, hem- och konsumentkunskap, idrott och hälsa, matematik, slöjd samt teknik. I övriga ämnen låg måluppfyllelsen på 95 procent.

Enligt officiell statistik från Skolverket för år 2011 uppnådde 84 procent av eleverna i årskurs 9 minst godkänt i samtliga ämnen (flickor 87 respektive pojkar 82 procent). Detta ligger över nivån för motsvarande resultat Skövde kommun och riket som helhet. Det genomsnittliga meritvärdet var 203 att jämföra med

209 i kommunen och 211 i riket. Vad gäller genomsnittligt meritvärde skiljer sig flickors och pojkars resultat åt. Enligt Skolverkets statistik låg flickornas meritvärde på 227 medan pojkarnas låg på 184, en skillnad på 43 meritpoäng. Av de elever som gick ut årskurs 9 år 2011 var 88 procent behöriga till ett nationellt program. Detta skiljer sig inte nämnvärt från motsvarande resultat i kommunen eller riket som helhet.

Helhetsbedömning

Tillsynen visar att Eriksdalskolan måste utveckla arbetet med det systematiska kvalitetsarbetet. Det är viktigt att skolan genomför ett kvalitetsarbete som består i att systematiskt och kontinuerligt planera, följa upp och utveckla utbildningen. Skolans rektorer har själva uppmärksammat de brister som finns i kvalitetsarbetet och kommer därför påbörja ett förbättringsarbete avseende detta. Skolan måste bli bättre på att skapa sig en förståelse för varför resultaten ser ut som de gör och utifrån denna förståelse komma fram till adekvata åtgärder för att utveckla skolans verksamhet i en positiv riktning. Till exempel är det viktigt för skolan att analysera orsakerna till varför flickors resultat är så pass mycket bättre än pojkarnas. Inom ramen för detta kan vara viktigt för skolan att fundera över hur arbetet med att möta elevernas olika behov och lärtilar fungerar. Mot bakgrund av att det finns elever som inte når kunskapskraven behöver skolan också kartlägga om arbetet med att ge särskilt stöd fungerar tillfredsställande. Skolinspektionen har konstaterat att Eriksdalskolan behöver förbättra åtgärdsprogrammen.

Elevernas kunskapsutveckling följs upp och dokumenteras kontinuerligt mot kursplanernas krav. Enligt rektorerna har samtliga elever individuella utvecklingsplaner med tillhörande skriftliga omdömen. De skriftliga omdömen som Skolinspektionen tagit del av är dock av skiftande kvalitet och ett antal uppfyller inte författningarnas krav.

Eriksdalskolan är en skolenhet som leds av två rektorer. Enligt skollagen ska det vara en rektor per skolenhet. Det är av vikt att en skola är organiserad så att rektor kan besluta om sin enhets inre organisation. Så som Eriksdalskolan är organiserad kan det innebära problem för beslutsfattandet och det kan innebära att enskilda elever hamnar i kläm.

Skolinspektionen pekar i denna tillsyn på områden som huvudmannen måste åtgärda för att förbättra elevernas måluppfyllelse. Mot denna bakgrund fattar Skolinspektionen följande beslut.

Skolinspektionens ingripande

Föreläggande

Skolinspektionen förelägger med stöd av 26 kap. 10 § skollagen (2010:800) Skövde kommun att vidta nedanstående åtgärder för att avhjälpa påtalade brister. De vidtagna åtgärderna ska senast den 28 januari 2013 redovisas för Skolinspektionen.

Särskilt stöd

Bedömning

Skövde kommun måste vidta följande åtgärder för att förbättra arbetet inom bedömningsområdet Särskilt stöd.

- Rektor ska se till att åtgärdsprogrammen anger vilka behoven är, hur de ska tillgodoses och hur åtgärderna ska följas upp och utvärderas.

Motivering

Enligt skollagen ska ett åtgärdsprogram utarbetas för en elev som ska ges särskilt stöd. Av programmet ska det framgå vilka behoven är, hur de ska tillgodoses och hur åtgärderna ska följas upp och utvärderas.

Vid en genomgång av några aktuella åtgärdsprogram konstaterar Skolinspektionen att flera av dem saknar en tydlig beskrivning av de åtgärder skolan avser att vidta utifrån elevens behov. Åtgärderna är i granskade åtgärdsprogram vagt framskrivna. I vissa fall beskriver åtgärderna elevens behov istället för att tala om vad som ska göras. Vidare framkommer inte av åtgärdsprogrammen hur åtgärderna ska utvärderas. Åtgärdsprogrammen redogör inte heller tydligt vem som ansvarar för vad i programmet.

Av utredningen framgår att åtgärdsprogrammen inte anger hur elevens behov ska tillgodoses och hur åtgärderna ska följas upp och utvärderas. Verksamheten uppfyller därmed inte författningarnas krav och huvudmannen föreläggs att avhjälpa bristen.

Författning

3 kap. 9 § skollagen

Bedömning och betygssättning

Bedömning

Skövde kommun måste vidta följande åtgärder för att förbättra arbetet inom bedömningsområdet Bedömning och betygssättning.

- De skriftliga omdömena i de individuella utvecklingsplanerna ska avse elevens kunskapsutveckling i förhållande till kunskapskraven.

- I de individuella utvecklingsplanerna ska framgå vilka insatser som behövs för att eleven ska nå kunskapskraven och i övrigt utvecklas så långt som möjligt.

Motivering

Enligt skollagen ska läraren, vid utvecklingssamtalet, i en skriftlig individuell utvecklingsplan ge omdömen om elevens kunskapsutveckling i förhållande till kunskapskraven i de ämnen som eleven får undervisning i, och sammanfatta vilka insatser som behövs för att eleven ska nå kunskapskraven och i övrigt utvecklas så långt som möjligt inom ramen för läroplanen.

Av de exempel på individuella utvecklingsplaner som Skolinspektionen tagit del av går det inte att utläsa hur elevens kunskapsutveckling förhåller sig i förhållande till kunskapskraven i respektive ämne. Som exempel härpå anges elevernas kunskapsutveckling i relation till ämnets centrala innehåll, inte till kunskapskraven i ämnet. Skolans lärare skriver om en elev följer förväntad nivå för årskursen eller inte och kompletterar sedan detta utlåtande med en kommentar. Exempel på en kommentar är, "du deltar på lektionerna och tar ansvar för dina uppgifter". Det framgår inte heller alltid vilka insatser skolan ska göra för att främja elevens kunskapsutveckling.

Utredningen visar att de individuella utvecklingsplaner som skrivs vid skolan inte alltid innehåller omdömen om elevens kunskapsutveckling i förhållande till kunskapskraven i de ämnen som eleven får undervisning i. De sammanfattar inte heller alltid vilka insatser som behövs för att eleven ska nå kunskapskraven och i övrigt utvecklas så långt som möjligt. Verksamheten uppfyller därmed inte författningarnas krav och huvudmannen föreläggs att avhjälpa bristen.

Författning

10 kap. 13 § skollagen

Pedagogiskt ledarskap och utvecklingen av utbildningen

Bedömning

Skövde kommun måste vidta följande åtgärder för att förbättra arbetet inom bedömningsområdet Pedagogiskt ledarskap och utvecklingen av utbildningen.

- Rektorn ska ta ansvar för att det bedrivs ett systematiskt kvalitetsarbete som består i planering, uppföljning och utveckling av utbildningen.

Motivering

Enligt skollagen ska det på skolenhetsnivå genomföras ett kvalitetsarbete som består i att systematiskt och kontinuerligt planera, följa upp och utveckla utbildningen. Inriktningen på det systematiska kvalitetsarbetet ska vara att de mål som finns för utbildningen i skollagen och i andra föreskrifter (nationella

mål) uppfylls och kvalitetsarbetet ska dokumenteras. Enligt skollagen ska rektorn särskilt verka för att utbildningen utvecklas.

Enligt rektorerna sker ett kvalitetsarbete på skolan där elevernas måluppfyllelse samt resultat vid nationella prov bildar underlag för fortsatt planering och åtgärder. Detta sker bland annat genom kartläggningar av respektive klass två gånger per termin. Dock uppger rektorerna att skolan brister i att analysera resultaten med syftet att nå en förståelse för varför resultaten ser ut som de gör. Vid Skolinspektionens genomgång av skolans kvalitetsredovisning från 2010/11 blir detta tydligt. I de analytiska avsnitten finns ingen analys utan mer en beskrivning av vad skolan gör.

Enligt rektorerna befinner sig det systematiska kvalitetsarbetet i en utvecklingsfas. Kommunen har varit otydlig med hur det systematiska kvalitetsarbetet ska dokumenteras. Bland annat har arbete med styrkort diskuterats men fortsättningsvis ska skolorna upprätta kvalitetsredovisningar som en del av det systematiska kvalitetsarbetet. Rektorerna uppger att kvalitetsredovisningen uppfattas som ett dokument som ska upprättas för att tjänstemän och politiker kräver det. Det finns för lite utrymme att beskriva skolans verksamhets- och resultat-kvalitet.

Utredningen visar att rektorerna ser till att det genomförs ett systematiskt kvalitetsarbete på skolan där resultaten följs upp, men analyser saknas, vilket är en förutsättning för ett fungerande kvalitetsarbete. Det är först när denna resultatförståelse finns som skolan kan vidta adekvata åtgärder för att utveckla verksamheten. Verksamheten uppfyller därmed inte författningarnas krav och huvudmannen föreläggs att avhjälpa bristen.

Författning

4 kap. 4 och 6 §§ skollagen

Ledningsstruktur och organisering av utbildningen

Bedömning

Skövde kommun måste vidta följande åtgärder för att förbättra arbetet inom bedömningsområdet Ledningsstruktur och organisering av utbildningen.

- Skolenhetens inre organisation samt ledningsstruktur ska överensstämma med författningarna.

Motivering

I skollagen anges att det pedagogiska arbetet vid en skolenhet ska ledas och samordnas av en rektor. Rektor beslutar om sin enhets inre organisation och fattar i övrigt de beslut och har det ansvar som framgår av särskilda föreskrifter i skollagen och andra författningar. Fritidshemmet kompletterar utbildningen i bland annat förskoleklassen och grundskolan och ska stimulera elevernas ut-

veckling och lärande samt erbjuda dem en meningsfull fritid och rekreation. Utbildningen ska utgå från en helhetssyn på eleven och elevens behov. Fritidshemmets verksamhet omfattas av läroplanens krav avseende skolans värdegrund och uppdrag samt i tillämpliga delar av läroplanens andra del (mål och riktlinjer). Rektor har ett särskilt ansvar att samverkansformer utvecklas mellan förskoleklassen, skolan och fritidshemmet för att stödja varje elevs mångsidiga utveckling och lärande.

Enligt uppgift från skolledningen är Eriksdalskolan en skolenhet, skolenheten har två rektorer. Den ene rektorn ansvarar för förskoleklass och årskurserna 1–6 och den andre ansvarar för årskurserna 7–9 samt fritidshemsverksamheten. Rektorn för 7–9 är ansvarig för personalen på fritids, medan den andre rektorn ansvarar för eleverna. All dokumentation, såsom kvalitetsarbete, plan mot kränkande behandling och skriftliga rutiner är gemensam för skolenheten. Det vill säga dokumentationen är inte uppdelad per respektive rektors ansvarsområde. Dock har förvaltningen delat upp budgeten mellan rektorerna. I intervju uppger de båda rektorerna att denna organisation inte inneburit några konkreta problem. De försöker ha samsyn och ta gemensamma beslut men enligt dem själva är exempelvis det faktum att fritidshemsverksamheten är underordnad rektorn med ansvar för 7–9 inte optimal.

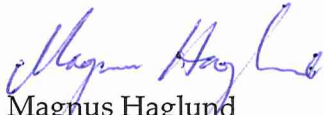
Fritidshemmet ska komplettera utbildningen i förskoleklassen och grundskolan och verksamheten ska stimulera elevernas utveckling och lärande samt erbjuda dem en meningsfull fritid. Utbildningen ska utgå från en helhetssyn på eleven och elevens behov. För att åstadkomma detta krävs att samarbetsformer finns mellan förskoleklassen, skolan och fritidshemmet och det är enligt läroplanen rektorns ansvar att säkerställa detta. Mot bakgrund av att rektorn med ansvar för årskurserna 7–9 inte också är chef över personalen i förskoleklassen och årskurserna 1–6 uppstår ett problem då rektorn inte kan besluta om sin enhets inre organisation. Mot bakgrund av att dokumentationen är gemensam för respektive rektors ansvarsområde visar utredningen att Eriksdalskolan är att betrakta som en skolenhet. En skolenhet får bara ha en rektor enligt skollagen. Verksamheten uppfyller därmed inte författningarnas krav och huvudmannen föreläggs avhjälpa bristerna.

Författning

2 kap. 9-10 §§ skollagen

I ärendets slutliga handläggning har deltagit undervisningsråd Kjell Ahlgren och jurist Susanna Åhgren.

På Skolinspektionens vägnar

Magnus Haglund
Enhetschef

Erik Bergeå
Föredragande

Bilaga:

Bilaga 1 Allmänt om tillsynen

Allmänt om tillsynen

Skolinspektionen genomför regelbundet tillsyn i alla kommuner för att granska skolväsendet. Tillsyn genomförs samtidigt i de fristående skolor som finns i kommunen.

Vid tillsynen tar Skolinspektionen ställning till i vad mån verksamheten ger förutsättningar för barn, ungdomar och vuxenstuderande att nå de nationella målen och bedömer om huvudmännen uppfyller de krav som författningarna ställer på verksamheten. Tillsynen fokuserar på sådana faktorer som har betydelse för en god lärandemiljö och för elevernas möjligheter att uppnå kunskapsmålen. Förutom att Skolinspektionen bedömer måluppfyllelsen inriktas tillsynen mot tre huvudområden: **Elevernas utveckling mot målen, ledning och utveckling av utbildningen samt enskild elevs rätt.**

Varje skola får efter besöket ett beslut där iakttagelser och bedömningar som rör den granskade skolan redovisas. För offentliga huvudmän sammanställs iakttagelser och bedömningar, som rör huvudmannens ansvar för utbildningsverksamheten i kommunen, i ett beslut (kommunbeslut). Kommunens förskoleverksamhet och verksamheten vid fritidshemmen redovisas i var sitt sammanfattande beslut. Fritidshem vid fristående skolor inspekteras i anslutning till tillsynen av den fristående grundskolan. Skolinspektionen ger alltid huvudmännen möjlighet att ta del av och lämna synpunkter på sakuppgifter i besluten.

Skolinspektionens granskning avser emellertid inte att ge en heltäckande bild av tillståndet i skolväsendet utan i vilken utsträckning huvudmannen, vid det aktuella granskningstillfället, avviker från de krav och förväntningar som uttrycks i skollag, läroplaner och övriga författningar som rör skolväsendet, inom de granskade områdena. Beskrivningarna och bedömningarna i besluten grundas på de dokument som huvudman och skolor lämnat samt på de iakttagelser och intervjuer som genomförts vid besök i verksamheten. Även annan information från Skolverkets nationella uppföljningssystem, eller som finns publicerad på annat sätt, har använts. Skolinspektionen använder olika tillsynsmetoder vilket innebär att besöken vid skolor och verksamheter kan variera avseende såväl omfattningen som av vilka grupper som intervjuas. Vid kommunala förskolor och fritidshem grundar sig inspektionen i huvudsak på intervjuer med personal, föräldrar och ledning.

För den offentliga verksamheten kompletteras alla beslut med en muntlig återrapportering av inspektörerna till företrädare för huvudmannen.

Inom de områden där Skolinspektionen bedömt att det finns brister har huvudman och rektor eller förskolechef ett ansvar för att åtgärder vidtas. Med

anledning av tillsynen ska huvudmannen till Skolinspektionen redovisa vilka åtgärder som har vidtagits i verksamheterna inom den tid och i den ordning som anges i beslutet.

Ytterligare information om den regelbundna tillsynen finns på Skolinspektionens webbplats (www.skolinspektionen.se/Tillsyn).